

**Oplegnotitie Wijziging organisatie arbeidsmarktbeleid (WSP
Parkstad) en sociale werkvoorziening (WOZL)
Registratiekenmerk 751084
Gemeentebladnr. 2017/59 (versie 2)**

Rol van de raad

De raad krijgt dit raadsvoorstel voorgelegd

- 1) Omdat uw raad gevraagd wordt toestemming te verlenen aan het college om een gemeenschappelijke regeling te treffen, met de naam: "Openbaar Lichaam Werkgeversservicepunt Parkstad" (WSP Parkstad);
- 2) Omdat het Openbaar Lichaam GR WSP Parkstad pas kan worden opgericht als alle andere raden in Parkstad toestemming hebben gegeven voor het instellen van de gemeenschappelijke regeling

Context van het raadsvoorstel

Een korte beschrijving waarom het raadsvoorstel nu aan de raad voorgelegd wordt:

Met het WSP Parkstad wordt de samenwerking georganiseerd voor de uitvoering van het arbeidsmarktbeleid, zoals dat door het Rijk is opgelegd met de Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI). De decentralisatie opgave heeft tegelijkertijd zijn wettelijke vertaling gevonden met de invoering van de Participatiewet (PW) en het vervallen van de Wet sociale werkvoorzieningen (WSW).

Het WSP Parkstad is in pilotvorm gestart in 2013, waarna in april 2016, met de besluitvorming over de doorontwikkeling van het WSP en vaststelling van de beleidskaders Arbeidsmarktbeleid 2016-2020, de lijnen zijn uitgezet om te komen tot positionering in Parkstad en een definitieve rechtsvorm.

Kader

Het College van Burgemeester en Wethouders kan enkel overgaan tot het besluiten van de oprichting GR WSP Parkstad in een 'drietrapsraket' waarbij achtereenvolgens een college-, raads- en een collegebesluit dient te worden genomen. Het definitieve collegebesluit wordt alleen dan genomen wanneer de raad toestemming heeft gegeven aan het college voor het instellen van de gemeenschappelijke regeling. Dit proces wordt doorlopen in alle Parkstad-gemeenten.

Opties van het raadsvoorstel op hoofdlijnen

Een intergemeentelijke juridische werkgroep, genaamd werkgroep Governance, heeft meerdere rechtsvormen op een rij gezet en beoordeeld op positieve en negatieve kenmerken. Zie daarvoor de tabel in bijlage 2.

Met de voorgestelde definitieve organisatievorm, de gemeenschappelijke regeling, die als voorkeursoptie uit het onderzoek is gekomen, is de optimale flexibiliteit gevonden, binnen maximale sturing en regie voor gemeenten. Tevens wordt beoogd zoveel mogelijk efficiency te realiseren. De raad van gemeente Brunssum heeft meermaals aangegeven dat voldoende sturing en regie op de verbonden partij een voorwaarde is.

De nieuwe onderdelen in de organisatie zijn (voormalig) detachering OZL BV, inclusief de daarvoor benodigde ondersteuning (WSP Parkstad Ondersteuning). Hiermee zijn alle onderdelen die betrekking hebben op de externe arbeidsmarkt verenigd in het WSP. De onderdelen worden onttrokken uit de huidige WOZL organisatie. Omdat er nog een beschutte werkomgeving is die ook nog activiteiten verricht voor de drie Heuvellandgemeenten, zal de GR WOZL voorlopig in stand blijven.

Getracht wordt de aansturing en het bestuurlijk toezicht zo uniform en efficiënt mogelijk te organiseren.

Belangrijk uitgangspunt in de keuze voor het WSP was dat de (arbeids)markt via één kanaal wordt benaderd met een uniforme stijl. Nu dan ook voor (voormalig) Detachering OZL.

Financiële / personele / juridische gevolgen?

Zoals in bijlage 2 door de werkgroep Governance is aangegeven zijn financiële beheersingsaspecten bij het oprichten van de GR afhankelijk van de deelnemers. Het oprichten van een GR zal direct geen invloed hebben op de huidige financiën van de WSP Parkstad BV. Echter, een GR biedt op veel vlakken meer bestuurlijke doorzettingsmacht dan een BV, hetgeen betekent dat er strakkere financiële sturing mogelijk is.

Zoals bij de tegenargumenten aangehaald betekent het afzonderlijk houden van de GR WOZL en de GR WSP Parkstad dat er bij de interne verrekening tussen beide GR'en rekening moet worden gehouden met het tegengaan van de

vennootschapsbelastingplicht. Hiertoe dient er dus bij het opstellen van jaarrekeningen en ramingen rekening gehouden te worden met de financiële balans tussen beide GR'en.

De portefeuillehouders sociale zaken en/of arbeidsmarktbeleid van de Gemeenten hebben qualitate qua zitting in het Algemeen Bestuur.

Het Dagelijks Bestuur wordt door het Algemeen Bestuur uit zijn midden gekozen. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de voorzitter en twee overige leden en wordt bijgestaan door een (directeur)secretaris.

Het Werkgeversservicepunt heeft een door personeel gevormde ambtelijke organisatie, met aan het hoofd de directeur/secretaris.

De deelnemers in de gemeenschappelijke regeling zijn zowel opdrachtgever als eigenaar, collectief en per deelnemer. De stemverhouding in het Algemeen Bestuur van de GR WSP is één stem per gemeente.

Is achteraf meetbaar of de doelstellingen gehaald zijn?

Ja, middels de in ontwikkeling zijnde P&C-cyclus van het WSP Parkstad waarmee budgetten worden vastgelegd en gemonitord.

Is er een tijdpad bijgevoegd?

De besluitvormingscyclus van colleges B&W en de gemeenteraden in Parkstad, voor de oprichting van de GR WSP Parkstad per 1 januari 2018, is als volgt:

Gemeente	Commissievergadering	Raadsvergadering
Brunssum	26-sept	10-okt
Heerlen	04-okt	25-okt
Kerkrade	10-okt	25-okt
Landgraaf	28-sept	12-okt
Nuth	10-okt	24-okt
Onderbanken	03-okt	26-okt
Simpelveld	28-sept	12-okt
Voerendaal	14-sept	05-okt

Na de toestemming van de gemeenteraden te hebben ontvangen, dienen de individuele colleges van B&W een definitief besluit te nemen.

Aansluitend kan de oprichting van de GR plaatsvinden incl. de notarisgang met de statuten.

Zijn er bijlagen bijgevoegd of ter inzage?

Ja:

1. Concept regeling WSP Parkstad (751131)
2. Tabel 1 Afwegingen Governancestructuur (752283)
2. RIB inzake WSP Parkstad-WOZL (751123)

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 10 oktober 2017
Registratiekenmerk : 751084
Gemeentebladnr. : 2017/59 (versie 2)
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Behandelvoorstelnr. : 751084
Portefeuillehouder : F.G. Joosten
Onderwerp : Wijziging organisatie arbeidsmarktbeleid (WSP Parkstad) en sociale werkvoorziening (WOZL)
Raadsverg. d.d. : 10 oktober 2017
Uiterlijke beslisdatum : (Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

Voorstel/ambtelijk advies

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2017/59 Versie 2

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 5 september 2017, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling

gelet op het bepaalde in (aanduiding van de relevante wetten / verordeningen / beleidsregels);

Besluit:

1. Toestemming te geven aan het college om de gemeenschappelijke regeling "Openbaar Lichaam Werkgeversservicepunt Parkstad (WSP Parkstad) te treffen conform het voorgenomen besluit van het college.
2. In te stemmen met het absorberen van WSP Parkstad B.V., WSP Parkstad Detachering B.V. en WSP Parkstad Ondersteuning B.V. in het op te richten openbaar lichaam WSP.

3. Aanleiding

In het kader van de decentralisaties zijn gemeenten verantwoordelijk voor het arbeidsmarktbeleid. Wettelijk heeft dat zijn vertaling gevonden in onder meer de Wet structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen(SUWI), de invoering van de Participatiewet (PW) en het vervallen van de Wet sociale werkvoorzieningen (WSW). Dit heeft op twee vlakken gevolgen voor de intergemeentelijke samenwerking.

I Er vindt geen nieuwe instroom meer plaats binnen de GR WOZL. De nochtans zeer omvangrijke doelgroep zal gestaag (de komende 20 jaar) in omvang afnemen door natuurlijk verloop (pensioen, sterfte, ziekte) en in zeer beperkte mate ten gevolge van doorstroming naar een niet gesubsidieerde baan. De hieraan gerelateerde uitvoeringswerkzaamheden nemen in omvang af.

II Er moet samenwerking georganiseerd worden in de uitvoering van arbeidsmarktbeleid. Daaraan is op Parkstadniveau (ex Simpelveld) als tijdelijke oplossing vorm gegeven door de WSP Parkstad B.V. op te richten. Daarnaast hebben de Heuvellandgemeenten besloten om de WSW bij de GR WOZL te laten en voor het arbeidsmarktbeleid aan te sluiten bij Maastricht / Heuvelland.

Op 24 januari 2017 heeft de raad ingestemd met het oprichten van een tijdelijke B.V. WSP Parkstad. Bij dit besluit is toegezegd dat de detacheringstaken, zoals deze nu worden uitgevoerd binnen Detachering OZL BV, per 1 januari 2018 worden samengevoegd met het WSP Parkstad. Hierdoor ontstaat er één juridische organisatie met één juridische entiteit. In de tussenliggende periode is onderzocht welke rechtsvorm het best passend is voor de op te richten organisatie. Dit onderzoek werd uitgevoerd door een intergemeentelijke werkgroep, bestaande uit met name juristen, de werkgroep Governance. Op basis van dit onderzoek is geconcludeerd dat gegeven de bestuurlijke, juridische en governance afwegingen het oprichten van een openbaar lichaam Gemeenschappelijke Regeling (GR) de best passende structuur is. De tabel in bijlage 2 heeft hier betrekking op.

De portefeuillehouders Arbeidsmarktbeleid van de 8 Parkstadgemeenten hebben op 13 juli 2017 besloten, met inachtneming van de bestendige beleidslijnen, de volgende uitgangspunten aan te houden bij het oprichten van de GR:

1. De colleges van de onderscheidenlijke Parkstadgemeenten besluiten tot het oprichten van een GR voor het WSP Parkstad.
2. Dat betekent dat de ondersteunende taken en de uitvoering van detachering voor de GR WOZL uitgevoerd gaan

worden door het WSP Parkstad. De directies van de WSP Parkstad BV's en de AVA van de WSP Parkstad B.V., alsmede het Algemeen Bestuur van de GR WOZL dienen dit onderling te regelen.

3. WOZL Beschut 2.0 B.V. blijft achter bij de GR WOZL. Dat betekent dat het openbaar lichaam WOZL ongewijzigd blijft bestaan en verantwoordelijk blijft voor het doorgeven van de Rijkssubsidie en de tekortfinanciering. Ook vervult de GR WOZL ongewijzigd de rol van formeel werkgever voor de gehele Sw-doelgroep.
4. De Heuvellandgemeenten behouden de zeggenschap over hun doelgroep in de WSW. Tussen de Heuvellandgemeenten en het bestuur van het WSP Parkstad worden afspraken gemaakt om vroegtijdig betrokken te zijn bij keuzes van het WSP Parkstad die de uitvoering van de WSW raken.

4. Probleemstelling

Het voorstel heeft betrekking op twee organisaties, nl. het huidige WSP (in BV vorm) en WOZL. We beogen met de nieuwe organisatievorm, de gemeenschappelijke regeling, zoveel mogelijk efficiency te realiseren. Dat betekent dat de onderdelen die te maken hebben met de externe arbeidsmarkt, inclusief de daarvoor benodigde ondersteuning worden onttrokken uit de huidige WOZL organisatie. Omdat er nog een beschutte werkomgeving is én WOZL hierin ook nog activiteiten verricht voor de drie Heuvellandgemeenten, zal de GR WOZL voorlopig in stand blijven.

5. Doelen / beoogd resultaat

a. wat willen we bereiken?

Oprichting van een Gemeenschappelijke regeling voor het "Openbaar Lichaam Werkgeversservicepunt Parkstad" (WSP Parkstad)

b. wat gaan we ervoor doen?

- inschakeling Beter Buren wenselijk / mogelijk? nvt
- zelf initiatief nemen e/o initiatief burgers / maatschappelijk middelveld / bedrijfsleven bevorderen? nvt

c. hoe meten we of het beoogde resultaat is bereikt?

- indicator: de oprichting per 1 januari 2018 wordt notarieel vastgelegd
- bron: P&C cyclus WSP Parkstad

6. Kaders

a. algemene beleidskaders (landelijk / provinciaal / lokaal)

Participatiewet

SUWI

Wet Sociale Werkvoorziening

b. autonoom beleid / taken in medebewind?

Advies Herstructurering WSW/WOZL d.d. januari 2015

Arbeidsmarktbeleid Parkstad Limburg 2016-2020 d.d. maart 2016

c. past het voorstel in de strategische visie?

- Ja,

- toelichting: binnen de pijler 'Brunssum door en voor elkaar!' wordt gestreefd naar een goed vangnet voor jong en oud die ondersteuning nodig hebben door afstand tot de arbeidsmarkt, gezondheidsproblemen en/of sociaaleconomische achterstand in het algemeen.

d. relatie met programmabegroting?

- programma: Programma 2 Brunssum, een hechte en zorgzame samenleving van actieve burgers!
- beleidsveld: 'Werk & Participatie' en 'Inkomen, armoede en schulden'.

Argumenten

Oprichting GR WSP Parkstad

Binnen de intergemeentelijke werkgroep Governance zijn verschillende entiteiten/organisatiemodellen onderzocht, waarbij een ranking is aangebracht op verschillende uitgangspunten en thema's. Deze afwegingen zijn in de tabel van bijlage 2 weergegeven.

Afgaande op dit onderzoek kan geconcludeerd worden dat het oprichten van een openbaar lichaam het meest tegemoetkomt aan de wensen van de gemeenteraden.

Daarnaast spelen de volgende factoren hierbij een belangrijke rol:

- Het besluit tot oprichting van een B.V. ten behoeve van het WSP Parkstad is in maart 2017 genomen om ervoor te zorgen dat WSP Parkstad een (tijdelijke) juridische entiteit had, zodat zij het afgelopen jaar kon

- doorontwikkelen;
- Bij de oprichting van de BV WSP Parkstad is reeds aangegeven dat deze structuur op lange termijn niet wenselijk was en dat de constellatie WSP Parkstad BV tot hoogstens 1 januari 2018 zou voortbestaan;
- Daar er binnen het WSP Parkstad uitvoering wordt gegeven aan publieke taken, door medewerkers met een ambtenarenstatus wordt het oprichten van een openbaar lichaam passend geacht;

Verhouding GR WSP Parkstad en GR WOZL

De oprichting van de GR WSP Parkstad betekent dat er een duidelijke verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de GR WSP Parkstad en de reeds bestaande GR WOZL moet worden opgesteld. Binnen de voorgestelde constellatie valt deze als volgt uit:

- In de GR WSP Parkstad worden WSP Parkstad B.V., WSP Parkstad Detachering B.V. en WSP Parkstad Ondersteuning B.V. opgenomen;
- De GR WOZL blijft de formele werkgever van de wsw-doelgroep.
- Dit betekent dat de GR WOZL het werkgeverschap voor deze doelgroep behoudt, en dat anderzijds het beheer van de detacheringen en het uitvoeren van begeleiding van de wsw-medewerkers bij de GR WSP Parkstad wordt belegd.

Aan deze verhouding liggen een aantal overwegingen ten grondslag, die in lijn zijn met eerdere besluitvorming rondom WSP Parkstad en WOZL:

- Het formele werkgeverschap van de mensen die onder de WSW werkzaam zijn, blijft bij de GR WOZL overeenkomstig het commitment dat door alle deelnemende gemeenten is uitgesproken, waarbij de invloed van de Heuvelandgemeenten op de WSW geborgd blijft.
- Door de overheveling van taken worden krimp- en groeikosten voorkomen, kunnen de nieuwe taken worden uitgevoerd door ervaren medewerkers en ontstaan synergievoordelen op het vlak van werkgeverscontacten, acquisitie en organisatiekosten.
- De keuze om over te gaan tot 2 losse gemeenschappelijke regelingen (GR WSP Parkstad en GR WOZL) betekent dat beide organisaties nauw moeten samenwerken, maar dat zij toch eigenstandige organisaties blijven. Hierdoor zijn de risico's rondom de uitvoering van de wsw-voorzieningen en de ontwikkeling van het WSP Parkstad van beide kanten afgedekt. De zelfstandigheid van beide organisaties wordt ook aanbevolen in het in 2014 opgestelde Iroko-rapport rondom de uitvoering van Beschut Werk en de invulling van het Werkgeversservicepunt.

Tegenargumenten

- De keuze om WOZL Beschut 2.0 B.V. in GR WOZL te laten blijven heeft mogelijk gevolgen voor de fiscale verrekenmogelijkheid van eventuele winsten op detachering. Deze is niet op voorhand gegarandeerd, omdat op het WSP Parkstad niet standaard de WSW vrijstelling kan worden toegepast. Daardoor zullen de interne verrekentarieven tussen GR WOZL en GR WSP Parkstad niet alleen rekening moeten houden met de draagplicht van de onderscheidenlijke gemeenten maar ook met het tegengaan van vennootschapsbelastingplichtige winst.
- Er is in hoge mate sprake van dubbele besluitvorming en dubbel bestuur door de bestuurlijke en inhoudelijke overlap tussen de op te richten GR WSP Parkstad en de GR WOZL.

De overige inhoudelijke argumenten om niet over te gaan tot een samenvoeging van beide organisaties op 1 januari 2018 zijn voor de portefeuillehouders Arbeidsmarktbeleid zwaarderwegender dan bovengenoemde tegenargumenten.

8. Advies

Instemmen met voorliggend voorstel.

9. Aanpak / uitvoering

a. financiële gevolgen en dekking

- kosten: De begroting van de GR WSP Parkstad en de gevolgen voor de begroting van GR WOZL is nog niet inzichtelijk en wordt in kwartaal 4 2017 verwacht aangeleverd te worden. Uitgangspunt is dat door de oprichting van de GR de kosten van de werkgeversbenadering niet zullen stijgen. Er is sprake van twee inkomstenstromen. Eén vanuit de parkstadgemeenten voor het WSP en één vanuit de elf WOZL gemeenten voor de SW.

b. risico's?

- omschrijving risico ('s):

1. De fiscale verrekenmogelijkheid van eventuele winsten op detachering is niet op voorhand gegarandeerd, omdat op het WSP Parkstad niet standaard de WSW vrijstelling kan worden toegepast. Daardoor zullen de interne verrekentarieven tussen GR WOZL en GR WSP Parkstad niet alleen rekening moeten houden met de draagplicht van de onderscheidenlijke gemeenten maar ook met het tegengaan van vennootschapsbelastingplichtige winst.
2. Er is sprake van dubbele besluitvorming en dubbel bestuur door de bestuurlijke en inhoudelijke overlap tussen WSP Parkstad en de GR WOZL. Er is geen bestuurlijk draagvlak om dit op korte termijn anders te organiseren.

Overigens gelden deze risico's in de huidige situatie (rechtsvorm BV) ook al.

c. tijdpad / mijlpalen / vervolgtraject / evaluatie

Na besluitvorming van alle Parkstadgemeenten zal de Gemeenschappelijke regeling in de Staatscourant gepubliceerd worden. Aansluitend aan de besluitvorming over de oprichting van de GR WSP Parkstad zal er een businesscase en begroting 2018 aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Hierbij zal er tevens aandacht besteed worden aan de prestatie afspraken die middels Service Level Agreements (SLA's) met de deelnemende gemeenten worden afgesloten.

d. uitvoerende partners intern en extern (werkstructuur)

De portefeuillehouders sociale zaken en/of arbeidsmarktbeleid van de Gemeenten hebben qualitate qua zitting in het Algemeen Bestuur.

Het Dagelijks Bestuur wordt door het Algemeen Bestuur uit zijn midden gekozen. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de voorzitter en twee overige leden en wordt bijgestaan door een (directeur)secretaris.

Het Werkgeversservicepunt heeft een door personeel gevormde ambtelijke organisatie, met aan het hoofd de directeur/secretaris.

e. communicatie intern en extern?

- advies / instemming / informatie OR: de OR van WOZL heeft ingestemd met de voorgenomen wijziging van de organisatie, specifiek m.b.t de onderdelen Detachering OZL en WSP Ondersteuning.

- persbericht: ja - een persbericht, wordt in gezamenlijkheid verzorgd door GR WSP Parkstad en de GR WOZL.

- overig: de besluiten inzake de gemeenschappelijke regelingen dienen door elke gemeente gepubliceerd te worden.

10. Bijlagen

1. Concept regeling WSP Parkstad (751131)

2. Bijlage 2 Afweging Governancestructuur (752283)

2. RIB inzake WSP Parkstad-WOZL (751123)

Het college van burgemeester en wethouders,

burgemeester.

secretaris.

Raadsbesluit

Gemeentebld nr. : 2017/59 (versie 2)
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 751084

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebldnummer 2017/59 Versie 2

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 5 september 2017, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling

gelet op het bepaalde in (aanduiding van de relevante wetten / verordeningen / beleidsregels);

Besluit:

1. Toestemming te geven aan het college om de gemeenschappelijke regeling "Openbaar Lichaam Werkgeversservicepunt Parkstad (WSP Parkstad) te treffen conform het voorgenomen besluit van het college.
2. In te stemmen met het absorberen van WSP Parkstad B.V., WSP Parkstad Detachering B.V. en WSP Parkstad Ondersteuning B.V. in het op te richten openbaar lichaam WSP.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

voorzitter.

griffier.